

[p1]

Geraden heb ik aan 't geschrift¹

de ziel waaruit de milde gift

en de ed'le vriendenwoorden

gesproken zijn die op den dag

van onverdienden vijandsslag

mij diepe in 't herte boorden

'k Bedanke u, eens voor al gezeid

.....

1 Gedicht van Guido Gezelle als reactie op [steunbetuiging van Elisabeth Vanden Broeck](#) na aanval op straat in Kortrijk op 12/0 1880. In de zomer van 1880 werd Gezelle in Kortrijk aangevallen door een groepje dronken mannen. De schermutseling vond plaats op 12/07/1880 in de centraal gelegen Budastraat. *De Standaard van Vlaenderen* (15/07/1880) en *Gazette van Kortrijk* (17/07/1880, 18/02/1881) geven ons een idee van wat er toen gebeurde: op maandag 12 juli 1880 wandelde Gezelle in 'een der volksrykste straten onzer stad'. Ter hoogte van een herberg sprongen 'een aental gemeene kerels' naar buiten 'en vielen op den weerlozen priester, die zy erg mishandelden'. 'Er dient hier bygevoegd te worden dat de meerderheid der geweldigaerds Walen waren.' Door de snelle hulp van voorbijgangers en burens konden drie van die 'woestaerds' naar het politiebureau gebracht worden. De commentator voegde eraan toe dat de Kortrijkse bevolking bijzonder ontstemd was over de laaghartige behandeling van deze 'weerdigen geestelyke', van 'een der grootste dichters van onze tyd'. De lokale *Gazette van Kortrijk* schetste meer in detail wat Gezelle op deze maandagse marktdag overkwam. Vijf 'leuren' die in Frankrijk werkten, liepen al de hele dag zat rond en nabij een café in de Budastraat ontmoetten ze Gezelle. 'Spotsgewijze vroegen zij de benedictie'. Maar omdat de priester niet reageerde, riep één van hen: "k Zal ik hem de benedictie geven.' Tegelijk gaf hij Gezelle een kaakslag zodat zijn hoed op de grond viel. Ook de andere 'deugnieten' gaven hem enkele vuistslagen. Het medeleven van de Kortrijkse bevolking was groot. De journalist wees de (liberale) pers aan voor het verspreiden van laster en kritiek over de kerk en de clerus. De aanslag werd in verband gebracht met de schoolstrijd die sinds 1879 het politiek klimaat beïnvloedde. Potentiële daders werden buiten het deftig katholieke circuit gesitueerd: Walen, arbeiders uit Frankrijk, gemeen volk, straatlopers, zatlappen, geweldenaars, en lasteraars van de kerk. Dezelfde toon van verontwaardiging en meeleven vinden we ook in het briefje van Elisabeth aan Guido Gezelle. Bovendien bezorgde ze Gezelle een nieuwe hoed als compensatie voor 'l'ignoble soufflet' waar hij het slachtoffer van werd. Hierop repliceerde Gezelle dit vriendschappelijk-relativerend dankgedichtje. In dit vers heeft de dichter het over een 'onverdienden vijandsslag'. Een half jaar later, op 18/02/1881, kon de *Gazette van Kortrijk* de uitspraak van de rechtbank van Kortrijk publiceren. Een man, genaamd Vansteenkiste, werd beschuldigd van slagen en, net als de twee anderen, ook van opstand tegen de politie. De eerste kreeg een maand gevangenis, de anderen respectievelijk vijftien en acht dagen.

en menige onbeschaafdigheid

nu zij voor goed vergeven

ik bid voor u, bidt gij voor mij

dat God ons beiden bijstand zij

en late ons nog wat leven.

Briefbeschrijving

Verzender	[Gezelle, Guido]
Ontvanger	[Vanden Broeck, Elisabeth Josèphe Thérèse]
Verzendingsdatum	xx/[07/1880]
Verzendingsplaats	Kortrijk (Kortrijk)
Annotatie	Datum, plaats, adressant en adresseerde gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie en briefinhoud; de brief is geschreven tussen 17-30 juli; gekleefd in schrift van P. Allossery op p.61.
Annotatie	Datum, plaats, adressant en adresseerde gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie en briefinhoud; de brief is geschreven tussen 17-30 juli; gekleefd in schrift van P. Allossery op p.61.
Gepubliceerd in	dl. VII, p.284-285

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	papiersoort: 1 zijde beschreven
Toevoegingen	op zijde 1 onderaan: Gezelle's reactie op briefje hiernevens. blz. 60 (inkt, hand P.A.)

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	11041 M
Bibliotheekrecord	https://anet.be/desktop/gga/nl/opacgga/nr=tg:gga_6.20780

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	xx/[07/1880], Kortrijk, [Guido Gezelle] aan [Elisabeth Josèphe Thérèse Vanden Broeck (= mevrouw Elisabeth Josèphe Thérèse Vercruysse)]
Editeur	Julien Vermeulen
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2024
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.
Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]